

Z A K O N

O DOPUNAMA ZAKONA O RAČUNOVODSTVU

Član 1.

U Zakonu o računovodstvu („Službeni glasnik RS”, broj 62/13), u članu 15. posle stava 1. dodaju se novi stav 2. i stav 3, koji glase:

„Osnivač, odnosno vlasnik, kao i član organa upravljanja privrednog društva koje ima registrovanu pretežnu delatnost za pružanje računovodstvenih usluga, ne može biti pravno lice koje je osuđeno pravosnažnom presudom za krivično delo u smislu zakona kojim se uređuje odgovornost pravnih lica za krivična dela, odnosno fizičko lice koje je pravosnažno osuđeno za krivična dela iz stava 3. ovog člana.

Preduzetnik koji ima registrovanu pretežnu delatnost za pružanje računovodstvenih usluga ne može biti lice koje je pravosnažno osuđeno za krivična dela protiv prava po osnovu rada, privrede, imovine, pravosuđa, pranja novca, finansiranja terorizma, javnog reda i mira, pravnog saobraćaja i službene dužnosti.”.

Dosadašnji stav 2. postaje stav 4.

Član 2.

U članu 46. stav 1. posle tačke 9) dodaje se tačka 9a), koja glasi:

„9a) ne postupi u skladu sa odredbama člana 15. ovog zakona;”.

Član 3.

Privredno društvo, odnosno preduzetnik, koji imaju registrovanu pretežnu delatnost za pružanje računovodstvenih usluga, dužni su da svoje poslovanje usklade sa odredbama ovog zakona najkasnije u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 4.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana 97. stav 1. tač. 6), 11) i 17) Ustava Republike Srbije, prema kojima Republika Srbija, pored ostalog, uređuje i obezbeđuje pravni položaj privrednih subjekata, kontrolu zakonitosti raspolaganja sredstvima pravnih lica i druge ekonomske odnose od opšteg interesa za Republiku Srbiju.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o računovodstvu (u daljem tekstu: Zakon) donet je 16. jula 2013. godine od strane Narodne skupštine Republike Srbije i objavljen u „Službenom glasniku RS”, broj 62/13. Zakon je stupio na snagu 24. jula 2013. godine.

Zakonom se uređuju obveznici primene ovog zakona, razvrstavanje pravnih lica, organizacija računovodstva i računovodstvene isprave, uslovi i način vođenja poslovnih knjiga, priznavanje i vrednovanje pozicija u finansijskim izveštajima, sastavljanje, dostavljanje i javno objavljivanje finansijskih izveštaja i godišnjeg izveštaja o poslovanju, Registar finansijskih izveštaja, Nacionalna komisija za računovodstvo, kao i nadzor nad sprovođenjem odredbi ovog zakona.

Razlozi za usvajanje Predloga zakona o dopunama Zakona o računovodstvu (u daljem tekstu: Predlog zakona) sadržani su u obavezi Republike Srbije da usaglasí svoju zakonsku regulativu sa novim međunarodnim standardima u oblasti sprečavanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorizma (Međunarodni standardi u borbi protiv pranja novca i finansiranja terorizma i širenja oružja za masovno uništenje – FATF Preporuke) koje su donete 2012. godine od strane Organizacije za kontrolu i sprečavanje pranja novca (u daljem tekstu: FATF).

Navedeni dokument predstavlja osnov na kome počiva rad MANIVAL-a, tela Saveta Evrope koje se bavi procenom usaglašenosti nacionalnih sistema za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma država članica Saveta Evrope sa međunarodnim standardima. Republika Srbija je u periodu decembar 2014. - april 2016. godine bila predmet petog kruga evaluacije, od strane Komiteta MANIVAL (u daljem tekstu: Komitet), u pogledu radnji i mera koje preduzima u cilju borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma. U svom Izveštaju, Komitet je konstatovao da nisu u potpunosti ispunjene preporuke FATF-a iz 2012. godine. Pomenuti izveštaj, između ostalog, sadrži Preporuku 28. koja se odnosi na regulisanje i nadzor nad radom nefinansijskog sektora, a kojom se predlaže i izmena propisa koji regulišu poslovanje subjekata u nefinansijskom sektoru u smislu zabrane krivično osuđivanim pravnim licima i fizičkim licima da budu osnivači i vlasnici privrednih društava koji su registrovani za pružanje računovodstvenih usluga, odnosno zabrane krivično osuđivanim fizičkim licima da se kao preduzetnici bave ovom delatnošću.

Imajući u vidu sve navedeno, a posebno obavezu Republike Srbije da dokaže konkretne napretke u svakoj od ključnih oblasti, kao i spremnost da kroz izmenu propisa zaštiti finansijski sistem od potencijalnih zloupotreba, te izbegne stavljanje Republike Srbije na listu država koje ne primenjuju međunarodne standarde u oblasti borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma, izrađen je Predlog zakona čije se usvajanje predlaže.

Odredbe Predloga zakona odnosiće se na sva pravna lica i preduzetnike koji su registrovani ili koji će biti registrovani za pružanje računovodstvenih usluga u smislu pribavljanja odgovarajućih uverenja o neosuđivanosti za propisana krivična dela.

III. SADRŽINA ZAKONA - OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Odredbom člana 1. Predloga zakona predloženo je da se dodaju novi stavovi u članu 15. Zakona u smislu da osnivač, odnosno vlasnik, kao i član organa upravljanja privrednog društva koje ima registrovanu pretežnu delatnost za pružanje računovodstvenih usluga, ne može biti pravno lice koje je osuđeno pravosnažnom presudom za krivično delo u smislu zakona kojim se uređuje odgovornost pravnih lica za krivična dela, odnosno fizičko lice koje je pravosnažno osuđeno za krivična dela iz stava 3. istog člana. Takođe, ni preduzetnik koji ima registrovanu pretežnu delatnost za pružanje računovodstvenih usluga ne može biti lice koje je pravosnažno osuđeno za krivična dela protiv prava po osnovu rada, privrede, imovine, pravosuđa, pranja novca, finansiranja terorizma, javnog reda i mira, pravnog saobraćaja i službene dužnosti.

Članom 2. Predloga zakona u članu 46. Zakona uvodi se kaznena odredba (privredni prestup za pravna lica, odnosno prekršaj za fizička lica) za nepoštovanje odredaba člana 15. Zakona (odredba o poveravanju vođenja poslovnih knjiga i sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i novouvedene obaveze za osnivače i vlasnike „računovodstvenih agencija”).

Odredbom člana 3. Predloga zakona određen je prelazni period u kojem su privredna društva, odnosno preduzetnici koji imaju registrovanu pretežnu delatnost za pružanje računovodstvenih usluga dužni da usklade svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona (šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona).

Odredbom člana 4. Predloga zakona propisano je da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Donošenje ovog zakona po hitnom postupku predlaže se, u skladu sa odredbom člana 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik RS”, broj 20/12- prečišćen tekst), radi usklađivanja propisa Republike Srbije sa preporukama Organizacije za kontrolu i sprečavanje pranja novca (FATF). Nedonošenje ovog zakona po hitnom postupku moglo bi ostaviti nesagledive posledice i stavljanje Republike Srbije na listu država koje ne primenjuju međunarodne standarde u oblasti borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma.

Imajući u vidu navedeno stekli su se uslovi za donošenje ovog zakona po hitnom postupku.

VI. PREGLED ODREDBA ZAKONA KOJE SE DOPUNJUJU

Član 15.

Vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje finansijskih izveštaja pravno lice, odnosno preduzetnik može poveriti ugovorom u pisanoj formi, u skladu sa zakonom, privrednom društvu ili preduzetniku, koji imaju registrovanu pretežnu delatnost za pružanje računovodstvenih usluga.

OSNIVAČ, ODNOSNO VLASNIK, KAO I ČLAN ORGANA UPRAVLJANJA PRIVREDNOG DRUŠTVA KOJE IMA REGISTROVANU PRETEŽNU DELATNOST ZA PRUŽANJE RAČUNOVODSTVENIH USLUGA, NE MOŽE BITI PRAVNO LICE

KOJE JE OSUĐENO PRAVOSNAŽNOM PRESUDOM ZA KRIVIČNO DELO U SMISLU ZAKONA KOJIM SE UREĐUJE ODGOVORNOST PRAVNIH LICA ZA KRIVIČNA DELA, ODNOSNO FIZIČKO LICE KOJE JE PRAVOSNAŽNO OSUĐENO ZA KRIVIČNA DELA IZ STAVA 3. OVOG ČLANA.

PREDUZETNIK KOJI IMA REGISTROVANU PRETEŽNU DELATNOST ZA PRUŽANJE RAČUNOVODSTVENIH USLUGA NE MOŽE BITI LICE KOJE JE PRAVOSNAŽNO OSUĐENO ZA KRIVIČNA DELA PROTIV PRAVA PO OSNOVU RADA, PRIVREDE, IMOVINE, PRAVOSUĐA, PRANJA NOVCA, FINANSIRANJA TERORIZMA, JAVNOG REDA I MIRA, PRAVNOG SAOBRAČAJA I SLUŽBENE DUŽNOSTI.

Određba stava 1. ovog člana ne odnosi se na Narodnu banku Srbije, banke i druge finansijske institucije nad kojima, saglasno zakonu, nadzor vrši Narodna banka Srbije, društva za osiguranje, davaoce finansijskog lizinga, dobrovoljne penzijske fondove, društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, investicione fondove, društva za upravljanje investicionim fondovima, berze, brokersko - dilerska društva i faktoring društva.

Član 46.

Novčanom kaznom od 100.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup pravno lice, ako:

1) se ne razvrsta na mikro, malo, srednje ili veliko pravno lice u skladu sa ovim zakonom (član 6.);

2) opštim aktom ne uredi organizaciju računovodstva na način iz člana 7. stav 1. ovog zakona;

3) vrši obradu podataka na računaru, a ne obezbedi računovodstveni softver koji omogućava funkcionisanje sistema internih računovodstvenih kontrola i onemogućava brisanje proknjiženih poslovnih promena (član 7. stav 3);

4) ne sastavlja računovodstvene isprave u skladu sa ovim zakonom (član 8.);

5) ne vrši proveru računovodstvenih isprava pre unosa u poslovne knjige (član 9.);

6) računovodstvene isprave i dokumentaciju ne dostavi na knjiženje u propisanom roku i ako poslovnu promenu ne proknjiži u poslovnim knjigama u propisanom roku (član 10.);

7) ne vodi poslovne knjige u skladu sa ovim zakonom (član 12.);

8) ne otvori poslovne knjige u skladu sa ovim zakonom (član 12.);

9) opštim aktom ne odredi lice kome se poverava vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje finansijskih izveštaja (član 14.);

9A) NE POSTUPI U SKLADU SA ODREDBAMA ČLANA 15. OVOG ZAKONA;

10) ne popiše imovinu i obaveze u skladu sa ovim zakonom (član 16.);

11) kao poverilac ne dostavi svom dužniku stanje neplaćenih računa i ako ne obelodani u Napomenama uz finansijske izveštaje neusaglašena potraživanja i obaveze (član 18. st. 2. i 4.);

12) ne sastavlja i ne prikazuje finansijske izveštaje u skladu sa ovim zakonom (čl. 20 - 22.);

13) ne zaključi poslovne knjige u skladu sa ovim zakonom (član 23.);

14) ne čuva računovodstvene isprave, poslovne knjige, finansijske izveštaje, godišnji izveštaj o poslovanju i revizorske izveštaje u rokovima i na način propisan ovim zakonom (član 24.);

15) ne zaštiti poslovne knjige koje se vode na elektronskom mediju u skladu sa ovim zakonom (član 24.);

16) ne sastavlja finansijske izveštaje u skladu sa ovim zakonom (čl. 25. i 27.);

17) ne izvrši reviziju finansijskih izveštaja (član 28.);

18) ne sastavi godišnji izveštaj o poslovanju (član 29.);

19) ne sastavlja poslovne knjige, izveštaje, odluke i druge finansijske informacije na srpskom jeziku i u dinarima (član 31.);

20) ne dostavi Agenciji finansijske izveštaje, godišnji izveštaj o poslovanju, revizorski izveštaj i ostalu dokumentaciju iz člana 34. ovog zakona radi objavljivanja, odnosno ne dostavi podatke za statističke i druge potrebe u rokovima propisanim ovim zakonom (čl. 33 - 35.);

21) ako podatke dobijene iz Registra finansijskih izveštaja koristi suprotno članu 41. ovog zakona.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za privredni prestup i odgovorno lice u pravnom licu, novčanom kaznom od 20.000 do 150.000 dinara.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa - Vlada
Obrađivač - Ministarstvo finansija.

2. Naziv propisa

Predlog zakona o dopunama Zakona o računovodstvu.

Draft Law on Supplements to the Law on Accounting.

3. Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08 „Službeni glasnik RS - Međunarodni ugovori”, broj 11/13 i „Službeni glasnik RS - Međunarodni ugovori”, broj 12/14, u daljem tekstu: Sporazum), odnosno sa odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08 u daljem tekstu: Prelazni sporazum)

a) Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu saržinu propisa

Sporazum: Član 84. Pranje novca i finansiranje terorizma

Strane će saradivati kako bi sprečile upotrebu svojih finansijskih sistema i određenih nefinansijskih sektora za pranje prihoda od kriminalnih aktivnosti uopšte, a naročito od krivičnih dela u vezi sa drogama, kao i u cilju finansiranja terorista.

Saradnja u ovoj oblasti može uključivati administrativnu i tehničku pomoć u cilju razvoja sprovođenja propisa i efikasnog funkcionisanja odgovarajućih standarda i mehanizama za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma istovetnih onima koje su usvojili Zajednica i međunarodni forumi u ovoj oblasti, naročito Finansijska akciona radna grupa (FARG - FATF).

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma

Opšti rok za usklađivanje zakonodavstva prema članu 72. Sporazuma.

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma

Predlogom zakona o dopunama Zakona o računovodstvu, obaveze koje proizilaze iz Sporazuma i Prelaznog sporazuma biće ispunjene.

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma

d) Veza sa Nacionalnim programom za integraciju Republike Srbije u Evropsku uniju

Ne postoji.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije

Predlogom zakona o dopunama Zakona o računovodstvu ne vrši se usklađivanje sa propisima Evropske unije.

a) Navođenje primarnih izvora prava EU i usklađenost sa njima

b) Navođenje sekundarnih izvora prava EU i usklađenost sa njima

v) Navođenje ostalih izvora prava EU i usklađenost sa njima

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije

5. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost treba konstatovati tu činjenicu. U ovom slučaju nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava EU prevedeni na srpski jezik?

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik EU?

/

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

Ne.